

УТВЪРЖДАВАМ:

ИНЖ. МАШКА КРУМОВА

Директор на ПГМЕТТ „Христо Ботев“ – Шумен

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма е разработена в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Програмата идентифицира рискови фактори за ранното напускане на училище и определя мерки за намаляване на проблема.

Програмата на ПГМЕТТ „Христо Ботев“ за превенция на ранното напускане на училище е разработена в съответствие с: ЗПУО, Наредба за приобщаващо образование, Стратегия за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система и Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Създаване на подкрепяща среда за учениците в училището;
2. Повишаване на мотивацията за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;
3. Създаване на положителни нагласи към учебния процес;
4. Намаляване на отсъствията от училище.

III. ПРИНЦИПИ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на ученици кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всеки ученик има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всеки ученик може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Различията между учениците са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;

- Възгледите и мнението на ученика трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Той следва да бъде стимулиран да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

IV. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА И АНАЛИЗ НА АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ В УЧИЛИЩЕ

Основните фактори, които влияят върху риска от ранно напускане на училище са икономически, социални, образователни и институционални. Причините за отпадане от училище са комплексни – от една страна влиянието на семейната среда е решаващо за мотивацията за учене, но от друга не е за подценяване и влиянието на педагогическата колегия за повишаването на стремежа на учениците за личностна реализация в училищна среда.

През учебната 2021/2022 година на 9 ученици са издадени удостоверения за преместване в друго училище, 3 ученици са променили формата си на обучение от дневна в самостоятелна и 3 ученици продължават образованието си в чужбина поради преместване на семействата им. В ПГМЕТТ „Христо Ботев“ – Шумен няма отпаднали ученици от училище. Това се дължи най-вече на усилията и координираните действия на класни ръководители, родители, педагогически съветник, учители и ръководство за намаляване на влиянието на рисковите фактори за ранно напускане на училище.

При направената в края на учебната 2021/2022 година оценка на риска от отпадане са определени следните основни рискови фактори:

- Проблемна семейна среда и липса на заинтересованост на родителите;
- Затруднена адаптация на новопостъпили ученици към изискванията в училище;
- Подпомагане от ученика формирането на семейния бюджет;
- Отсъствие на навици за учене и затруднения в усвояването на учебното съдържание;
- Затруднения при работа с електронни платформи в ОПЕС.

Застрашените от ранно напускане ученици допускат отсъствия по неуважителни причини, голям брой слаби оценки и/или проблемно поведение в училище.

V. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА И ПОВИШАВАНЕ НА МОТИВАЦИЯТА ЗА УЧЕНЕ

В училищната програма са заложили мерки, които атакуват причините за големия брой отсъствия, върху които училището има възможност да влияе. Главна цел в програмата е развитие на училището като място, където учениците се чувстват приети и ценени и в което могат свободно да разгърнат личния си потенциал съобразно собствените потребности и интереси. В този процес е важно да се водим от гледна точка на принципа за осигуряване на равни възможности, да стимулираме всички ученици за участие в училищни и извънучилищни дейности, както и да привлечем родителите за сътрудници.

ПГМЕТТ „Христо Ботев“ – Шумен осъществява взаимодействие с РД „Социално подпомагане“, РУО на МОН, ОЗД, МКБППМН, Детска педагогическа стая, Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование, ОД на МВР, РЗИ, община Шумен, областна управа и др., ангажирани с проблема с ранното напускане на училище.

Въз основа на направените анализи на осъществените дейности и мерки към този момент считаме, че в училищната програма по превенция на преждевременното напускане можем да поддържаме вече създадените добри практики и да засилим ролята на:

1. Ангажирането на учениците в училищни инициативи, извънкласни дейности, проекти, спортни и състезания по професии;
2. Използването на интерактивни методи и проектно-базирано обучение;
3. Съвместните действия с родители за преодоляване на проблема с отсъствията;
4. Организиране на срещи с работодатели с цел мотивиране на учениците да посещават училище, консултиране, професионално и кариерно ориентиране;
5. Осигуряване на допълнителни ресурси за подпомагане на достъпа до образование;
6. Участие в програми и проекти, противодействащи на риска от отпадане от училище.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

№	Дейности	Срок	Отговорник
1.	Участие в регионалните екипи по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образов. система на деца и ученици в задължит. предучилищна и училищна възраст	целогодишно	П. Георгиев инж. Н. Сърмаджиев
2.	Създаване на училищен регистър на застрашените от ранно напускане на училище ученици	15.10.2022г.	Кл. ръководители, Пед. съветник
3.	Изготвяне на информация за ученици, застрашени от отпадане. Попълване на индивидуална карта за ученик в риск	15.11.2021г.	Кл. ръководители, Пед. съветник, Образов.медиатор
4.	Подпомагане на ученици с допълнителни ресурси за образователен процес и организиране на доброволчески кампании	целогодишно	Кл. ръководители, Пед. съветник, УУС, родители
5.	Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от ранно напускане ученици	целогодишно	Кл. ръководители, Пед. съветник, Образов.медиатор
6.	Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности	целогодишно	Кл. ръководители, Пед. съветник, Учители
7.	Включване на учениците в клубове за занимания по интереси (по НПО и по различни национални програми и проекти)	целогодишно	Кл. ръководители, Пед. съветник, Учители
8.	Развиване на силните страни на личността чрез индивид. работа с учениците или включването им в дейности за повишаване на социални умения	целогодишно	Кл. ръководители, Пед. съветник
9.	Кариерно консултиране и обучение за повишаване на уменията, съобразено с потребностите на пазара на труда – акцент върху инвестирането в учене през целия живот	график на кар.консултант и пед.съветник	Пед. съветник, Кар. консултанти
10.	Планиране и провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебното съдържание от застрашените от отпадане ученици	целогодишно	ЗДУД, Учители
11.	Поддържане на традицията за награждаване и поощряване на ученици за постигнати успехи	целогодишно	Ръководство, МО
12.	Изготвяне на ежемесечни отчети за броя на отсъствията, допуснати от учениците	до 3-то число на месеца	Класни ръководители
13.	Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информиране на родителите	целогодишно	Класни ръководители

14.	Интегрирано обучение на ученици със специални образователни потребности	при необходимост	Директор , ЕПЛР
15.	Реализиране на дейности по проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“	целогодишно	Училищно ръководство
16.	Анализ на образователните резултати на застрашените от ранно напускане на училище ученици и осъществяване на подкрепа за личностно развитие	м. ноември м. януари м. март	Учители, Зам.-директори, Координатор

Програмата е приета на заседание на педагогическия съвет (Протокол № 18/14.09.2022 г.)

